

Abstrakt

V České republice došlo během posledních dvou století k významným změnám druhového složení lišejníkových společenstev. Tato bakalářská práce řeší, které vlivy byly pro proměnu epifytické lichenoflóry významné v historii, a které jsou významné dnes. Kyselé deště způsobené vysokými emisemi SO_2 a NO_x měly v minulosti nejvýznamnější vliv na změnu druhového složení lišejníků. Jimi způsobená acidifikace substrátů ovlivňuje lišejníky dodnes. Do konce 80. let 20. století byly kyselé deště dominantním faktorem ovlivňující lišejníky. Po zásadním poklesu jejich intenzity v 90. letech 20. stol. se staly dominantními ovlivňujícími faktory eutrofizace a dostupnost dusíkatých látek v krajině. Všemi těmito faktory byla ovlivněna především společenstva makrolišejníků, a zvláště pak cyanolišejníků natolik, že některé druhy v ČR vyhynuly. Recentně významná eutrofizace podpořila rozšíření zejména nitrofilních druhů. Díky poklesu emisí SO_2 na hodnoty z konce 19. století došlo k rekolonizaci některých území a návratu řady ohrožených druhů. Proměnu lišejníkových společenstev zásadně ovlivnilo i lesní hospodaření a způsob využívání krajiny. Na základě měnícího se klimatu a změny biotopů se předpokládá další ústup především suboceanických druhů. Rozšíření se očekává u epifytických lišejníků s mediteránním biogeografickým areálem. Několik takových druhů se u nás zcela nově objevilo v posledních letech.

Klíčová slova

acidifikace, eutrofizace, kyselé deště, rekolonizace, změna klimatu, znečištění ovzduší